

Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Кафедра фінансово-економічних дисциплін

Заступник директора з навчальної

діяльності

О.В. Когутюк

03 вересня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВКП 2 ФІНАНСОВЕ ПРАВО**

Підготовки – бакалаврів

Галузі знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальності – 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Денної форми навчання

Факультет педагогіки та фінансово-економічної діяльності

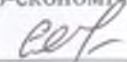
2021 – 2022 навчальний рік

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Фінансове право» студентів галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансово - економічних дисциплін В. М. Бабій

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фінансово – економічних дисциплін (Протокол №1 від 30 серпня 2021 року)

Завідувач кафедри фінансово-економічних дисциплін,
кандидат економічних наук Н. В. Свдокімова

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Вибіркова
Змістових модулів – 2	Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування	Рік підготовки
Загальна кількість годин – 90 годин		2-й Семестр
	Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –3год., самостійної роботи студента – 2 год.	Освітній ступінь: Бакалавр
20 год. Семінари		
31 Самостійна робота		
39 год. Індивідуальні завдання:		
–		
Вид контролю:		
Залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладення навчальної дисципліни “Фінансове право” є: розкрити поняття і сутність фінансового права як галузі права, науки та навчальної дисципліни; ознайомити студентів із механізмом правового регулювання процесів мобілізації, розподілу та використання централізованих та децентралізованих фондів коштів в Україні.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни “Фінансове право” є: - ознайомити студентів із видами, методи фінансового контролю,
- розглянути бюджетний устрій України, стадії бюджетного процесу в Україні,
- охарактеризувати податкову систему України, визначити структурні елементи податку та порядок сплати податків та погашення податкового боргу.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

2.3.2. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку;

СК07. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право

СК09. Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

2.4. Результати навчання

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти *набувають уміння та навички:*

ПР01. Знати визначення фінансового права, його предмет, метод, систему, джерела.

ПР02. Знати сутність фінансових правовідносин.

ПР03. Знати та вміти відповідати на питання бюджетного права та бюджетного процесу.

ПР07. Знати особливості правового регулювання податкових відносин.

ПР08. Знати специфіку здійснення фінансового контролю в Україні.

ПР11. Знати основні вітчизняні закони і нормативні документи щодо адміністрування у фінансовій сфері.

ПР18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПР19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права

ПР21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки

ПР22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 90 год., із них 20 год. – лекції, 31 год. – семінарські заняття, 39 год. – самостійна робота.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Фінансове право» завершується заліком.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ. ФІНАНСОВЕ ПРАВО.

Тема 1. Фінансове право в системі права України (лек. 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 1. Предмет і метод фінансового права. Система фінансового права.

Семінарське заняття 1. Поняття та особливості фінансово-правових норм. Фінансово-правові відносини, їхній зміст і особливості

Тема 2. Правові основи фінансової діяльності України (лек. 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 2. Поняття, зміст та методи фінансової діяльності держави. Фінансово-правова компетенція органів державної влади загальної компетенції

Семінарське заняття 2. Загальна характеристика організації фінансового контролю в Україні.

Тема 3. Правове регулювання бюджетного устрою в Україні (лекц. 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 3. Поняття бюджету, та його значення для функціонування держави та місцевого самоврядування. Правове регулювання структури бюджету

Семінарське заняття 3. Принципи побудови бюджетної системи України. Зміст та структура бюджету.

Тема 4. Бюджетний процес України (лек.2 год., семінар 2 год.)

Лекція 4. Поняття бюджетного процесу та його принципи.

Семінарське заняття 4. Розгляд і затвердження Державного бюджету України.

Тема 5. Контроль та відповідальність у сфері бюджетних правовідносин (лекц. 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 5. Поняття, система та особливості бюджетного контролю.

Семінарське заняття 5. Контрольні функції Рахункової палати як органу парламентського фінансового контролю в Україні. Фінансовий контроль органів Державної аудиторської служби.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПОДАТКОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Тема 6. Податкове право (лекц. 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 6. Поняття податкової системи та системи оподаткування. Принципи побудови податкової системи в Україні

Семінарське заняття 7. Поняття, суть, зміст і функції податку. Правова природа податку з огляду на його юридичні ознаки та елементи

Тема 7. Податкові правовідносини (лекц. 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 7. Податкові правовідносини: суб'єкти та зміст

Семінарське заняття 7. Поняття порядку адміністрування податків і зборів в Україні

Тема 8. Правова природа податків (лекц. 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 8. Правова природа податків.

Семінарське заняття 8. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Одиниця виміру бази оподаткування. Порядок обчислення податку.

Тема 9. Погашення податкового зобов'язання (лекц. 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 9. Правове регулювання податкового зобов'язання.

Семінарське заняття 9. Порядок виконання податкового обов'язку. Поняття та зміст інституту податковий борг

Тема 10. Поняття, зміст та значення податкового контролю в Україні (лекц. 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 10. Поняття та зміст обліку платників податків та об'єктів оподаткування в Україні.

Семінарське заняття 10. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів.

Тема 11. Поняття, види та порядок проведення податкових перевірок. (семінар 2 год.)

Семінарське заняття 11. Поняття, види та порядок проведення податкових перевірок.

Тема 12. Поняття та види юридичної відповідальності за податкові правопорушення. (семінар 3 год.)

Семінарське заняття 12. Фінансова (податкова) відповідальність: підстави, санкції. Адміністративний арешт активів платника податку

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва розділів і тем	Разом годин	З них		
			лекції	семін. заняття	самост. робота
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ. ФІНАНСОВЕ ПРАВО.					
1	Фінансове право в системі права України	7	2	2	3
2	Правові основи фінансової діяльності України	7	2	2	3
3	Правове регулювання бюджетного устрою в Україні	7	2	2	3

4	Бюджетний процес України	8	2	2	4
5	Контроль та відповідальність у сфері бюджетних правовідносин	8	2	2	4
Модульна контрольна робота		2		2	
Всього		39	10	12	17
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. ПОДАТКОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ					
6	Податкове право	7	2	2	3
7	Податкові правовідносини	7	2	2	3
8	Правова природа податків	7	2	2	3
9	Погашення податкового зобов'язання	7	2	2	3
10	Поняття, зміст та значення податкового контролю в Україні	7	2	2	3
11	Поняття, види та порядок проведення податкових перевірок.	6	-	2	4
12	Поняття та види юридичної відповідальності за податкові правопорушення	6	-	3	3
Модульна контрольна робота		2		2	
Залік		2		2	
ВСЬОГО		51	10	19	22
РАЗОМ		90	20	31	39

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль I. Публічні фінанси. Фінансова діяльність держави та органів місцевого самоврядування. Фінансове право.		
1	Поняття та особливості фінансово-правових норм. Фінансово-правові відносини, їхній зміст і особливості	2
2	Загальна характеристика організації фінансового контролю в Україні.	2
3	Принципи побудови бюджетної системи України. Зміст та структура бюджету.	2
4	Розгляд і затвердження Державного бюджету України.	2
5	Контрольні функції Рахункової палати як органу парламентського фінансового контролю в Україні. Фінансовий контроль органів Державної аудиторської служби.	2
Змістовий модуль II. Податкове право України		
6	Поняття, суть, зміст і функції податку. Правова природа податку з огляду на його юридичні ознаки та елементи	2
7	Поняття порядку адміністрування податків і зборів в Україні	2

8	Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Одиниця виміру бази оподаткування. Порядок обчислення податку.	2
9	Порядок виконання податкового обов'язку. Поняття та зміст інституту податковий борг	2
10	Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів.	2
11	Поняття, види та порядок проведення податкових перевірок.	2
12	Фінансова (податкова) відповідальність: підстави, санкції. Адміністративний арешт активів платника податку	3
	Разом	25

6. Теми практичних занять
не передбачені навчальним планом

7. Теми лабораторних занять
Не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль I. Публічні фінанси. Фінансова діяльність держави та органів місцевого самоврядування. Фінансове право.		
1	Фінансово-правові відносини, їхній зміст і особливості. Суб'єкти фінансового права і фінансових правовідносин	3
2	Порядок державного регулювання ринків фінансових послуг. Основи діяльності Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку	3
3	Принципи розподілу доходів та витрат між бюджетами різних рівнів бюджетної системи України	3
4	Особливості бюджетного процесу для місцевих бюджетів.	4
5	Фінансовий контроль органів Державної аудиторської служби.	4
Змістовий модуль II. Податкове право України		
6	Види податків, зборів та інших обов'язкових платежів. Елементи юридичного складу податку.	3
7	Податкові консультації: поняття, види та юридичне значення.	3
8	Податкові пільги: поняття та види. Спеціальні податкові режими.	3
9	Розстрочення (відстрочення) сплати грошових зобов'язань (податкового боргу).	3
10	Поняття та зміст обліку платників податків та об'єктів оподаткування в Україні.	3

11	Гарантії забезпечення виконання податкового зобов'язання і погашення податкового боргу: поняття, особливості і види.	4
12	Поняття податкового контролю та способи його здійснення	3
	Разом	39

9. Індивідуальні завдання
не передбачені навчальним планом

10. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності - за джерелом інформації:

Словесні методи		
Лекція	Має інформаційний характер, чіткий план. Структура лекції підпорядковується логіці предмета	Стимулює конкретно-образне мислення, активізує логічне
Пояснення	Доказовий виклад матеріалу, пов'язаний з вивченням правил, економічних законів, господарських явищ, вимог нормативного законодавства	Застосовують на лекціях, під час практичних, лабораторних занять, консультацій тощо
Розповідь	Дає послідовний виклад ознак, особливостей, якостей предметів та явищ (опис окремої категорії, поняття тощо)	Застосовують на лекціях, практичних заняттях як фрагмент
Бесіда	Розмова викладача зі студентами на підставі чіткої системи, заздалегідь визначених запитань, які підводять слухачів до активного засвоєння системи фактів, нового поняття або закономірностей	Застосовується на лекціях, практичних заняттях
Інструктаж	Має інформативний локальний характер, дуже близький до розпорядження алгоритмічного типу. Активна роль належить викладачу	Застосовується при наданні вказівок до виконання домашнього завдання.
Наочні методи		
Спостереження	Забезпечує безпосереднє сприйняття явищ дійсності (господарського процесу, роботи обліково-економічного апарату)	Застосовується під час проходження виробничої та переддипломної практики
Ілюстрація, демонстрація	Показ ілюстрованих посібників, макетів бухгалтерських документів, фінансової, податкової, статистичної звітності, плакатів, малюнків на дошці, таблиць тощо. Ілюстрація передбачає показ матеріалів у статичному вигляді	Застосовується на лекціях, під час практичних занять, тощо

Практичні методи		
Вправа	Полягає у повторенні певних дій, під час яких виробляють уміння та навички застосування набутих знань як у звичайних, так і незвичайних умовах	Застосовують на практичних заняттях
Тренувальна вправа	Виконуються за певним зразком, інструкцією	
Тести	Виконуються самостійно	

- за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

- за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.
 - за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

11. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Система контролю знань та умови складання екзамену. Навчальна дисципліна «Фінансовий ринок» оцінюється за модульно-рейтинговою системою.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною системою. Дисципліна складається з двох змістових модулів. Перший змістовний модуль – 35 балів, другий – 45 балів.

Підсумковою формою контролю є залік. На залік виносяться вузлові питання, типові та творчі завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

КОНТРОЛЬ ЗНАТЬ

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Мінімальний допусковий бал – 35.

Система отримання балів накопичувальна.

Оцінка за залік – 20 балів.

Розподіл балів за рейтинговою системою оцінювання

Кількість балів за модуль	Модулі		Залікова оцінка	Сума підсумкового контролю
	20			
За змістовні модулі	ЗМ1	ЗМ2	20	100
	10	10		
За видами робіт	Семинар	Семинар		
Відповіді при опитуванні	3	3		
Активність на заняттях	1	1		
Виконання рефератів	1	1		

Поточний контроль

Поточне тестування та самостійна робота													
Змістовий модуль I						Змістовий модуль II							
T1	T2	T3	T4	T5	Мкр	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	Мкр
5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	5	5	10
35						45							
80													

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

№ з/п	За шкалою ВГПК (в балах)	За шкалою ECTS	За національною шкалою
1	90-100	A	Відмінно
2	82-89	B	Добре
3	75-81	C	Добре
4	64-74	D	Задовільно
5	60-63	E	Задовільно
6	35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
7	1-34	F	Незадовільно без можливості повторного складання

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у таблиці

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
відмінно	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
добре	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
задовільно	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
незадовільно	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

12. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт).

13. Рекомендована література

1. Закон України «Про Рахункову палату» від 02.07.2015 № 576-VIII Електронний ресурс – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
2. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993 № 2939-XII Електронний ресурс – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>
3. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III Електронний ресурс – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14/stru#Stru>
4. Бюджетний кодекс України від 08.12.2021 № 2456-VI Електронний ресурс – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
5. Указ Президент України «Про Державну казначейську службу» від 13.04.2011 № 460/2011 Електронний ресурс – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF>
6. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. – Суми : Сумський державний університет, 2019. – 253 с.
7. Фінансове право: підручник / [Бандурка О. М., Гетманець О. П., Жорнокуй Ю. М. та ін.], за заг. ред. О. П. Гетманець; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2017. – 392 с. – ISBN 978-966-610-233-4.
8. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. – Харків: Право, 2019. – 416 с.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;